

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ที่มุ่งศึกษา เพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ที่เน้นการพัฒนางานอย่างเป็น ระบบ โดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ เกณฑ์การประเมินการนิเทศภายใน โรงเรียน แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) ตามวิธีการและรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติการนิเทศการศึกษา 4 กลุ่ม คือ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2537 โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลาย ขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มจังหวัดจากแต่ละเขตจังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เขตการศึกษา ละ 1 จังหวัด ได้จำนวน 12 จังหวัด

ขั้นที่ 2 จาก 12 จังหวัดที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 ศึกษาจากทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอได้จำนวน 144 อำเภอ

ขั้นที่ 3 จาก 144 อำเภอ ในขั้นที่ 2 มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 5,798 โรงเรียน กำหนดขนาดของโรงเรียนตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน (Yamane อ้างถึงใน อุทุมพร (ทองอุไทย)จามรมาน, 2532) ที่ 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวนโรงเรียน 375 โรงเรียน สุ่มโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละจังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รายละเอียด ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัดและตำแหน่งต่าง ๆ

จังหวัด	ศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ศึกษานิเทศก์ อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูวิชาการ โรงเรียน	รวม
นครปฐม	1	7	17	17	42
ปัตตานี	1	12	22	22	57
สงขลา	1	16	31	31	79
กระบี่	1	8	16	16	41
สุพรรณบุรี	1	10	29	29	69
สระบุรี	1	12	23	23	59
พิจิตร	1	8	26	26	61
เชียงใหม่	1	15	45	45	106
อุดรธานี	1	18	55	55	129
มหาสารคาม	1	11	38	38	88
บุรีรัมย์	1	20	54	54	129
ปราจีนบุรี	1	7	19	19	46
รวม	12	144	375	375	906

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการนิเทศภายในโรงเรียน ที่เป็นผลการวิจัยของ วิไลวรรณ เหมือนชาติ (2536) จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ อายุราชการ และ วุฒิต่างการศึกษา รวม 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ เกณฑ์การประเมินการนิเทศภายใน โรงเรียน ในด้านต่างๆ จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. ผู้นิเทศเกิดความตระหนักและเห็นความจำเป็นของการนิเทศภายใน
 - 1.1 ดำเนินการศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาการปฏิบัติการสอนของครู พฤติกรรม การสอนของครู
 - 1.2 จำนวนผู้นิเทศมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณประโยชน์ของการนิเทศ ภายในโรงเรียน
 - 1.3 จำนวนผู้นิเทศมีความพึงพอใจ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อ ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 1.4 จำนวนผู้นิเทศที่ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ภายในโรงเรียน
 - 1.5 จำนวนผู้นิเทศที่ให้ความร่วมมือกับคณะครู กำหนดนโยบายของโรงเรียน เพื่อใช้การนิเทศภายในโรงเรียน พัฒนาการเรียนการสอน
 - 1.6 จำนวนผู้นิเทศที่มีความพร้อมที่จะให้คำแนะนำ ปรึกษา ฯลฯ แก่บุคลากร ในโรงเรียน
2. ครูเกิดความตระหนักและเห็นความจำเป็นของการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน
 - 2.1 ครูดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน ของตนเอง
 - 2.2 มีเอกสาร หลักฐาน การวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อนำจุดเด่น จุดด้อยมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา
 - 2.3 จำนวนครูที่ต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อแก้ไขปรับปรุง พัฒนาวิธีการเรียน การสอน พัฒนาผู้เรียน
 - 2.4 จำนวนครูที่มีความพึงพอใจที่จะรับการนิเทศและพร้อมที่จะ ให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 2.5 จำนวนที่มีความต้องการทดลอง ใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. ผู้นิเทศวางแผนในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน
 - 3.1 จำนวนครูที่รับทราบ เข้าใจนโยบาย และแนวปฏิบัติในการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 3.2 มีรายการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ความต้องการรับการนิเทศการสอนของครูตามลำดับ ความจำเป็นก่อน-หลัง
 - 3.3 จำนวนแผนงาน/โครงการ ของโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือกันคิด/ทำ เพื่อสนองตอบความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน
 - 3.4 มีแผนงาน/โครงการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ระบุกิจกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน
 - 3.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน
4. ผู้นิเทศให้ความรู้เรื่องที่จะปฏิบัติ แสวงหาและบริการวิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ
 - 4.1 จำนวนครั้งที่ผู้นิเทศจัดให้มีการเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานแก่บุคลากรตามความต้องการจำเป็น ทั้งในและนอกรูปแบบ
 - 4.2 จำนวนครูที่ได้รับการฝึกอบรม นิเทศ แนะนำ ฯลฯ ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ
 - 4.3 จำนวนนวัตกรรม เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ที่ผู้นิเทศเสนอแนะให้ครูใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การแก้ปัญหา การพัฒนางาน
 - 4.4 จำนวนเอกสาร สิ่งพิมพ์ ที่ให้ครูอ่าน/ศึกษา โดยเฉลี่ยในโรงเรียน
5. ผู้นิเทศควบคุมการปฏิบัติ ให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะแนวทางแก้ไข
 - 5.1 มีแผนควบคุม ติดตามพฤติกรรมการทำงานของผู้นิเทศ และครูอย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 - 5.2 มีหลักฐานบันทึกการนิเทศให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้นิเทศ หลังการนิเทศทุกครั้ง
 - 5.3 จำนวนครูที่มีปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการ
 - 5.4 จำนวนพฤติกรรมการทำงานของครูที่ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

- 5.5 จำนวนครูที่ได้รับการเสนอแนะในการปฏิบัติงาน
6. ผู้นิเทศตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
 - 6.1 มีรายการประเมินที่ครอบคลุม/สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของครู
 - 6.2 จำนวนโครงการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีการสรุปจัดทำรายงาน
 - 6.3 จำนวนเอกสาร ผลงาน ที่ประสบความสำเร็จจากการดำเนินงานที่ได้รับการเผยแพร่
 - 6.4 จำนวนครูที่ได้รับการประเมินและจัดทำรายงาน
7. ผู้นิเทศ นิเทศการเรียนการสอน
 - 7.1 จำนวนครั้ง/จำนวนครู ที่ได้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตลอดปี
 - 7.2 จำนวนครูที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ไปในทางที่ดีขึ้น
 - 7.3 จำนวนพฤติกรรมการนิเทศที่ผู้นิเทศจัดทำให้ครูเกิดความพึงพอใจ
 - 7.4 จำนวนเทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ผู้นิเทศใช้กับครูตามความต้องการจำเป็น
 - 7.5 จำนวนครูที่มีรายการผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของนักเรียน
8. ครูปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความพอใจ และสอดคล้องกับ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
 - 8.1 จำนวนครูที่มีการทดลองนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการสอน การแก้ไขปัญหา
 - 8.2 จำนวนครูที่มีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ให้ประสบผลสำเร็จและปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ
 - 8.3 จำนวนครูที่จัดทำแผนการสอน เตรียมการสอน สื่อ/อุปกรณ์การสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน
 - 8.4 จำนวนครูที่มีการเผยแพร่ นำเสนอผลงาน นวัตกรรมที่ประสบผลสำเร็จแก่บุคคลอื่น
 - 8.5 จำนวนครูที่ยอมรับการนิเทศด้วยความพึงพอใจ เพื่อนำวิธีปฏิบัติ นวัตกรรม ที่ได้รับการเสนอแนะไปใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนางาน
 - 8.6 มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์นักเรียนในด้านต่างๆ อย่างรอบด้าน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี คู่มือ/แนวปฏิบัติผลงานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียนโดยยึดแนวคิดในการพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533) กำหนด และตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นผลการวิจัยของ วิไลวรรณ เหมือนชาติ (2536) มาใช้เป็นขอบเขต และโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งดำรงตำแหน่งต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย นักวิชาการประจำกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งต่างๆ คือ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน

3. ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร 3 ประเภท คือ

3.1 ตำรา เอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ของการนิเทศการศึกษา

3.2 คู่มือ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา และการนิเทศภายในโรงเรียน

3.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อตรวจสอบเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กับทฤษฎี แนวคิด หลักการ ฯลฯ ของการนิเทศภายในโรงเรียน

4. นำเกณฑ์การนิเทศภายในโรงเรียนที่ตรวจสอบแล้วในข้อ 2 และข้อ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญสรุปและเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไข
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability)
8. ปรับปรุงแก้ไขข้อความ เนื้อหาและเกณฑ์ให้เหมาะสม
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การทดลองเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายใน โรงเรียนไปทดลองใช้ ดังนี้

การทดลองเครื่องมือครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 4 คน คือ ศึกษาธิการจังหวัด 1 คน ศึกษาธิการอำเภอ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และครูวิชาการโรงเรียน 1 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อความคำถามและการใช้ภาษา และทำการสัมภาษณ์ผู้ใช้เครื่องมือแล้วบันทึกปัญหา ในการทำแบบสอบถาม ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2

การทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 ผลจากการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือและนำไปทดลองใช้กับ กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 10 คน ศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 10 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน และครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ในเขตจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS[®] (Statistical Package for the Social Science) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงชนิดความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ทั้งฉบับเท่ากับ .99 หลังจากการทดลองเครื่องมือครั้งที่ 2 แล้วได้นำแบบสอบถามดังกล่าวส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้

1. ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่ส่งถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 12 จังหวัด มีหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครู วิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้ทางไปรษณีย์ ถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยตรง และให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สอดซองติดแสตมป์ที่มีชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัยไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วย

แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 906 ฉบับ ได้รับกลับคืน 804 ฉบับ แต่เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 801 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.41 เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามพบว่า แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับจากกลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 100 ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ร้อยละ 97.92 ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 84.00 และครูวิชาการโรงเรียน ร้อยละ 88.80 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและรับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	เป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	คิดเป็น ร้อยละ
กลุ่มศึกษานิเทศก์จังหวัด	12	12	12	100.00
ศึกษานิเทศก์อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	144	141	141	97.92
ผู้บริหารโรงเรียน	375	317	315	84.00
ครูวิชาการโรงเรียน	375	334	333	88.80
รวม	906	804	801	88.41

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปบันทึกลงแบบรหัส (Coding Form) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science–Personal Computer) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติภาคบรรยายเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนแต่ละข้อ ทำให้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 1.00–1.49 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
- 1.50–2.49 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสมน้อย
- 2.50–3.49 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสมปานกลาง
- 3.50–4.49 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสมมาก
- 4.50–5.00 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าเกณฑ์มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) ของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อ จะชี้ให้เห็นถึงการกระจายของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเกณฑ์การประเมิน ถ้าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของเกณฑ์ มีค่ามากกว่าร้อยละ 20 ก็ถือว่า มีการกระจายมาก